

Posudek oponenta práce
UNIVERZITA PARDUBICE, FF, KSKA
MOTIVACE UŽIVATELŮ AYAHUASCY V ČESKÉ REPUBLICE
BAKALÁŘSKÁ PRÁCE, 2024
AUTOR PRÁCE: Ondřej Sahula
VEDOUCÍ PRÁCE: doc. PhDr. Oldřich Kašpar, CSc.

Tématem bakalářské práce Ondřeje Sahuly je analýza motivací uživatelů ayahuascy v České republice (s. 6). *Cílem práce je zmapovat motivace českých uživatelů ayahuascy, zároveň zjistit, jaká měla její konzumace dopad na život jedince, a zdali by se ayahuasca dala implementovat do západní medicíny, popřípadě jakého odvětví* (s. 8). Už zde vyvstává otázka, zda není takto nastavený cíl (alespoň jeho druhá část) příliš ambiciózní?

Úvod práce je věnován metodologii a popisu okolností výzkumu. Student vhodně klade důraz především na polostrukturované rozhovory, které místy přecházely až k biografické metodě. Podrobně popisuje také zvolený terén a průběh výzkumu. Uvítal bych však reflexi vlastního vztahu k tématu práce i zvolenému terénu.

Následuje tzv. Teoretická část, ve které student poněkud nahodile představuje některé aspekty antropologie náboženství a medicínské antropologie. Místy není příliš patrný vztah k výzkumnému tématu. Oceňuji však pasáže na stranách 21 až 26, kde se student dostává k novějším výzkumům ayahuascy a jejího užívání. Na dalších stránkách představuje nativní koncepty a kontext využití ayahuascy v rámci jihoamerického šamanismu a náboženství některých místních skupin.

Hlavní část bakalářské práce (tzv. Praktická část) vychází z vlastního terénního výzkumu, který student prováděl se šesti respondenty, kteří měli různou úroveň zkušeností s ayahuascovými rituály jak v České republice, tak v Jižní Americe. Výpovědi respondentů se snažil analyzovat především z pohledu antropologie přechodových rituálů. Ovšem v některých místech snad až příliš podléhá neošamanským konceptům svých respondentů. Celá, jinak vcelku zdařilá, práce ovšem trpí dělením na praktickou a teoretickou část. Bylo by jistě přínosné jejich užší propojení. Takto se zdá podkapitola 3.5.1 Ayahuascová ceremonie jako přechodový rituál (s. 48-49) spíše jen jako pokus o propojení teorie a vlastního výzkumu.

Vyzdvihl bych však autorovo nadšení pro zvolené téma, které dokládá i to, že se mu podařilo najít dostatek vhodných respondentů. Student prokázal schopnost shromažďování dat samostatným terénním výzkumem a jejich následné zpracování. Ve své práci naplňuje vytyčené cíle. Bakalářskou práci Ondřeje Sahuly považuji za zdařilou a doporučuji ji k obhajobě s hodnocením „A“.

Jeviněves, 17. 5. 2024

Tomáš Boukal